

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c
116 E. 72nd St.
New York 21, N.Y.
CITAJTE.
Izobivate...
"NARODA"
RAVNOST NA DOM
nedelj in praznikov
AS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

A WAR HALF WON...
IS NOT VICTORY!

Buy EXTRA
WAR BONDS

No. 12 — Štev. — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 17, 1945 — SREDA, 17. JANUARJA, 1945

RUSKI VAL SE DVIGNIL

Dve ruski armadi ste na poti proti Nemčiji ter prodirata skozi Poljsko na 120 milj dolgi fronti, 23 milj južno od Varšave, pa do Karpatov. Obe armadi, ki sta si oddaljeni le šest milj, štejeta okoli 1,250,000 vojakov.

V svoji veliki ofenzivi, o kateri pravijo, da je največja ofenziva, ki jo je še kdaj pričela rdeča armada, so Rusi na jugu obšli Varšavo ter zavzeli močno trdnjavo Radom in so oddaljeni od nemške meje še 40 milj, od Krakova pa še 13 milj in od Berlina 309 milj.

Nemci pošiljajo v boj proti rdeči armadi tanke in infanterijo, toda Rusov ne morejo postaviti, njihova ofenziva se valja dalje kot gorski plaz. Sto in sto poljskih mest, trgov in vasi so Rusi samo včeraj zavzeli.

Berlin priznava, da je tretja beloruska armada generala Ivana D. Černijahovskega zavzela trdnjavo Schlossberg, 29 milj severovzhodno od Insterberga v Vzhodni Prusiji in vedno bolj pritiska proti Koenigsbergu, glavnemu mestu Vzhodne Prusije.

Maršal Stalin je veliko ofenzivo na Poljskem naznanil s dvema dnevnima poveljema. Naznanil je tudi, da je maršal Grigori K. Žukov prišel nove ofenzive južno od Varšave od dveh oporišč ob zapadnem bregu Visle.

Ofenzivo je pričel v nedeljo ob skrajno slabem vremenu s strahovitimi artilerijskim bombardiranjem, ki je razbilo nemško črto. Ker aeroplani niso mogli v zrak, so tanki z infanterijo drveli skozi 12 milj široko odprtino.

Armada maršala Žukova je osvobodila nad 1300 mest, trgov in vasi, je napredovala 37 milj in raztegnila svojo fronto na 75 milj. Med drugimi kraji so Rusi zavzeli Nowy Zelechow, 22 milj jugovzhodno od Varšave ter stoji nasproti Varšavi na 16 milj dolgi fronti od Nowega Zelechowa do velikega križišča cest Grojeca. Devet milj jugozapadno od Grojeca so zavzeli Bledow, 50 milj od Lodza.

V svojem drugem dnevnem povelju je maršal Stalin naznanil padec Radoma, velikega industrijskega središča z 78 tisoč prebivalci, kjer so imeli Nemci pomembno letališče v osrednji Poljski. Mesto so zavzeli sinovi ob osmih s pomočjo aeroplanov, ki so se zopet mogli dvigniti v zrak.

Maršal Stalin je naznanil, da v tej veliki ofenzivi vodi armade maršala Žukova 51 generalov in geslo splošne zimske ofenzive je "končati vojno."

Berlin naznanja, da je v teku zelo velika ofenziva severozapadno od Varšave v traktu ob izlivu Buga v Vislo in na obeh straneh Pultuska, 30 milj severno od Varšave. Berlin pravi, da ima ofenziva ob Pultusku namen prodreti do Gdanska in obkrožiti Vzhodno Prusijo.

Južno od armade maršala Žukova prva ukrajinska armada maršala Koneva nadaljuje svoje prodiranje proti Krakovu in Šleziji ter je pričela dve novi ofenzivi in v 24 urah zavzela nad 700 mest, trgov in vasi.

Južno od velikega kolena Visle je maršal Konev napadel na 20 milj dolgi fronti od Szece-

Američani 30 m. na Luzonu

Tanki in infanterija ameriške šeste armade so že 32 milj v notranjosti otoka in so oddaljeni od Manile okoli 80 zračnih milj. V nedeljo ponoči so Amerikanci odbili močan japonski napad na vzhodnem koncu fronte ob Lingayen zalivu.

To je bil prvi večji japonski poiskus zadržati MacArthurjevo armado, četudi so se ravno na tem kraju še najbolj branili od prejšnjega torka.

General MacArthur je sporočil, da so prednje straže došle v Moncada, 10 milj jugovzhodno od Bayanbanga in 32 milj od Lingayen zaliva.

Moncada leži 28 in pol milje od najbližjega kraja ob Lingayen zaliva in 32 milj od mesta Lingayen, kjer se je ameriška armada izkrcala.

Poročilo iz glavnega štaba generala MacArthurja naznanja, da Amerikanci prodirajo južno od Benguet pogorja in so zavzeli Binalonan ob glavni cesti, ki pelje od juga proti severu. Cesta je bila tudi presekana pri Urdanoti, pet milj niže proti jugu. V Binalonanu so Amerikanci v položaju, da zavijejo za japonsko črto, kjer napadajo okraj Rosario, 14 milj proti severozapadu.

Na zapadnem krilu fronte so Amerikanci prišli v Alaminos ob cesti, ki po zapadnem Luzonu teče v Bataan.

Amerikanci sedaj prodirajo po cesti proti Manili in se bližajo Tarlacu, ki je močna svažna trdnjava ob cesti proti Manili.

V Tarlacu se križata cesti št. 13 in št. 3, nato pa tvorita samo eno široko cesto, ki pelje 64 milj v Manilo. Ameriški bombniki neprestanoma bombardirajo cesto.

Vroča bitka se je pričela v predelu Rosario in Pozorrubio, južno od letovišča Bagnio, kjer je sedež filipinske lutka-

cina ob južnem bregu Visle, 10 milj severovzhodno od Tarnowa, močne nemške trdnjave ob južnem bregu Visle, 10 milj severovzhodno od Tarnowa, močne nemške trdnjave ob cesti, ki peljejo v Krakov. Fronta maršala Koneva je dolga 200 milj in njegova armada je napredovala od 5 do 20 milj ter prekorajčila Pilico v dolžini 31 milj.

Vsled velike ruske ofenzive so v Washingtonu utihnili glasovi, ki so kritizirali Ruse in trdili, da nočejo pričeti zimske ofenzive ter da hočejo zavestnikom na zapadni fronti pustiti celo breme nemške vojaške sile. Sedaj pa so Rusi pokazali, da je njihov trdni sklep korakati naravnost v Berlin.

TREBA JE DAROVALCEV KRV!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. — Dajte pint krvi, da rešite življenja.

ste vlade. In United Press poroča, da je mesto polno japonskega vojaštva in civilnega prebivalstva.

Sirene bodo naznanile napad robotov

Ker se splošno domneva, da je mogoče, da bodo nemški roboti prileteli nad New York in druge kraje ob atlantski obali, je newyorški policijski komisar Lewis J. Valentine naznanil, da bodo sirene morebitni napad naznanile z zategnjenim tuljenjem po dve minuti brez kakšnega zavijanja.

PRED SESTANKOM VELIKIH TREH

Maršal Stalin je odpoklical sovjetskega poslanika v Londonu Fedorja Gusieva "na posvetovanje", kar je najbrže v zvezi s kmalošnjim sestankom predsednika Roosevelta, Churchilla in Stalina.

Gusiev je na poti v Moskvo ob istem času, ko je prišlo poročilo, da je prvi svetovalec predsednika Roosevelta Harry Hopkins na poti v London in se bo vsak čas posvetoval s Churchillom.

Kaj bo poglaviti predmet razgovorov med Rooseveltom, Stalinom in Churchillom?

Kakor v decembru leta 1943 v Teheranu, bodo tudi sedaj trije veliki izdelali načrt, po katerem naj bi bila Nemčija zdrobljena še letos. Določili bodo čas ofenziv z zapada, od vzhoda in juga.

Na političnem polju bosta Stalin in Churchill skušala od Roosevelta dobiti natančno pojasnilo, kako daleč bo šla Amerika v svojem zanimanju za usodo Evrope. Tekom avgusta in septembra bodo Združene države zelo vdeležene v zadevah sveta. Od tedaj dalje pa zavezniški razmišljajo, koliko se bodo Združene države zanimale za preureditev Evrope.

Stalin in Roosevelt bosta Roosevelta vprašala naslednje: "Koliko časa bo ameriška okupacijska armada ostala v Nemčiji? Ali so Združene države pripravljene, da veliko denarja pomagajo evropskim državam, da se po vojni morejo gospodarsko postaviti na noge?"

Roosevelt pa bo mogoče vprašal Stalina, ali bo Rusija po končani vojni z Nemčijo šla v vojno z Japonsko.

Stalin se bo mogoče izogibal pravemu odgovoru in bo odgovoril, da sedaj, ko je ameriška armada na Filipinah, letališča v Sibiriji nimajo nobenega posebnega pomena.

Stalin bo hotel tudi vedeti, ako bosta Anglija in Amerika priznali začasno poljsko vladno v Lublinu. Ravno tako bodo razpravljali o Jugoslaviji in Grški. Poglavito vprašanje na konferenci pa bo postopanje z

VARŠAVA JE PADLA

Londona radijska postaja je naznanila, da so ruske in poljske čete zavzele Varšavo, glavno mesto Poljske.

Poljski radio v Lublinu je ob 12.30 (7.30 zjutraj po newyorškem času) naznanil: "Pozor! Pozor! Varšava je padla. Rdeča armada in poljska armada sta zasedli Varšavo, glavno mesto poljske republike."

93,369 letal zgrajenih v letu 1944

Washington. — J. A. Krug, predsednik Production Boarda za letala, je izjavil, da je bilo zgrajenih v mesecu decembru 6,697 letal. Produkcija je bila torej približno 2% izpod načrta, toda vseeno dobra ako upoštevamo, da je mesec kratak in tudi mesec božičnih praznikov. Povprečni indikator produkcije na delavni dan se je dvignil v decembru na 268, dočim je bil v novembru le 260. V letu 1944 je industrija letal zgradila rekordno število 96,368 letal vseh vrst. (OWI)

Splošna ofenziva na zapadu

V AVSTRIJI SE KUHA REVOLUCIJA

Sloviti časnikarski poročevalec Curt Riess poroča, da je revolucija v Avstriji prav blizu. Vse prebivalstvo sicer še ni pripravljeno na vstajo, toda mnogi imajo orožje in mnogi se že bore z naciji v avstrijskih gorah.

Nedavno je bil ustanovljen v Avstriji "Landeskomitee fuer Kaerthen und Steiermark" (deželni odbor za Koroško in Štajersko). Radijsko poročilo pravi, da morajo iz razumljivih razlogov imena voditeljev ostati še tajna, da pa so dobro znani politiki in unijski voditelji, socialisti in komunisti.

Razglas sloni na podlagi moskovske izjave o neodvisnosti Avstrije. Program je poraziti nacije in postaviti demokratiško Avstrijo. Naslednja točka programa pa je sodelovanje z rdečo armado in z jugoslovanskimi partizani. Razglas poziva vse Avstrijce, da se pridružijo gibanju.

Število onih, ki so pripravljeni bojevati se proti Hitlerju, z vsakim dnem narašča. Odporno gibanje v Avstriji se je porodilo pred dvema letoma in osvobodilna fronta je bila ustanovljena na tajnem zborovanju 1. decembra 1941.

V osvobodilnem gibanju sta nastali dve skupini: sabotažniki in skupina onih, ki so šli v gore in so sestavili "zelene kadre".

Nastala pa je še tretja skupina kmetov, ki so skrivali žito in živino in so podpirali partizane.

Vse to se je dogajalo skozi dve leti. Ves ta čas je bil Dunaj miren. Dunajski voditelji

vodijo socialisti, ki so prepričani, da npr ne bi uspel in je zato treba čakati na ugodni trenutek. V drugih industrijskih krajih pa so nastopali bolj drzno. Osvobodilna fronta je zahtevala skupno poveljstvo.

Maršal Tito je v svojo partizansko vojsko sprejel avstrijski batalion. Drugi avstrijski partizani pa so prešli k slovaškimi partizanom in se sedaj borijo z njimi.

Madžarska bo plačala

"Pravda" v Moskvi pravi, da bo morala Madžarska Rusiji plačati vojno odškodnino in bo morala vrniti pokrajine, ki jih je vzela Jugoslaviji, Rumunski in Čehoslovaki.

Madžarska delegacija je v Moskvi in čaka na pogoje premirja.

"Pravda" pravi, da bo sovjetska vlada Madžarski dovolila obnovitev narodne politične in gospodarske neodvisnosti.

"Madžarsko more od Združenih narodov pričakovati manj pomoči," pravi "Pravda", kot pa katerakoli druga država, ker je bila zadnja in najbolj trdovratna lutka Nemčije. Pri vsem tem pa sovjetska vlada daje Madžarski vsako priložnost, da se reši.

Kupite en "extra" bond ta teden!

MINISTER CHURCHILL ZAGOVARJA SVOJO POLITIKO

Winston Churchill je včeraj v poslanski zbornici rekel, da se bodo zavezniški bojevali toliko časa, da se bo Nemčija brezpogojno predala, pa če ta zahteva še poveča nemški odpor, ali pa podaljša vojno, zavezniški bodo ostali pri tej zahtevi.

Churchill je tudi rekel, da se popolnoma strinja z naziranjem predsednika Roosevelta, da so cilji atlantskega čarterja ravno tako veljavni, kot so bili leta 1941, četudi njegovih ciljev ni mogoče že sedaj doseči, kajti čarter ni postava.

Glede brezpogojne predaje je Churchill odgovoril na mnogo vprašanj poslancev delavske stranke, ko se je zbornica zopet zbrala po božičnih počitnicah.

Slučajno pa je prišla Churchillova izjava 24 ur zatem, ko je senator Burton K. Wheeler iz Montane v senatu rekel, da je brezpogojna predaja "krut, oslovski izrek (asinine), ki bo veljal tisoče ameriških življenj in daje vzroke za tretjo svetovno vojno.

Nadalje je Churchill —

1. zagotovil poslanski zbornici, da more Anglija še dalje priznavati poljsko zamejno vladu v Londonu kot postavno vladu Poljske, četudi Rusija priznava začasno poljsko vladu v Lublinu;

2. povedal je, da znašajo angleške izgube na Grškem od 3.

decembra do 6. januarja 2101 in sicer 237 mrtvih, drugi so ranjeni ali vjeti, toda vseh drugih vprašanj glede Grške se je izognil.

S pripombami glede Atlantskega čarterja je Churchill popolnoma stopil na stran predsednika Roosevelta, da s tem pokaže, da sta Amerika in Anglija zvesti zaveznici, zlasti še sedaj, ko se bodo zopet v kratkem sestali trije veliki.

Kritiko glede postopanja Anglije na Grškem je skušal potolažiti s tem, da je rekel, da je sedanja grška vlada popolnoma demokratična in so v njej sami republikanci.

Tekom razprave v zbornici je prišlo mnogo delavcev na hodnike poslanske zbornice, da vprašajo poslance glede politike do Grške, pa povedano jim je bilo, da naj rajši počakajo odgovor vlade v četrtek.

Papežev nuncij v Budimpešti

Msgr. Angelo Rotta, papežev nuncij na Madžarskem, živi v Budimpešti v 25 čevljev globokih kletah, ki so še iz turških časov in stare nad 300 let.

mašal Montgomery porabil primeroma malo artilerije, pa je pri vsem tem dosegel velike uspehe, ker so bili Nemci presenečeni. Njegovi tanki so vdorili čez planjave in le malo gozdnato pokrajino, ki pa vodi v zapadni zid in je silno utrjena.

Severovzhodno od Houffalize je ameriška prva armada zavzela Cherain in presekala cesto iz Houffalize. Vjetih je bilo 1500 Nemcev.

Več oddelkov prve ameriške armade generala Hodgesa in tretje armade generala Pattona se je združilo zapadno od Houffalize.

Trije oddelki Hodgesove armade sedaj prodirajo proti zadnji nemški trdnjavi St. Vithu in 30. divizija, ki prodira od severa, se je približala mestu na pet milj.

Nova 75. divizija je prekorajčila reko Salm ter je zavzela Salmchateau, 9 milj od St. Vitha.

Še tri konvencije odpovedane

Col. J. Monroe Johnson, ravnatelj Office of Defense Transportation, je naznanil, da so bile še tri konvencije odpovedane v začetku tega leta, tako da je bilo zdaj že 183 konvencij odpovedanih v letu 1944, v odgovor pozivu njegovega urada.

Pri svojem vpadu je feld-

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Rude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Švica

Na tisoče slovenskih Američanov, ki so pred tremi, štiri in petimi desetletji potovali v Združene države, da si tukaj ustanove novo in boljše domovino, je potovalo do Atlantika preko Švice, oziroma preko mest Basel, Zuerich, in potem preko Pariza v Le Havre, kjer so se ukrcali in srečno dospeli v "obljubljeni deželo". Vsi so tukaj dobro napredovali in si ustanovili svojo bodočnost potem, ko so postali državljani naše svobodne dežele. Na svoje potovanje se sicer še spominjajo, toda o Švici vedo le malo, zlasti pa o položaju, kakoršen je nastal v imenovanem mali republiku tekoma sedanjih vojn. Radi tega smatramo umestnim, da jim tem potom živimo njihove spomine v naslednjem članku:

Pred par meseci bila je Švica le majhen otok, ki je bil popolnoma obkrojen z morjem naci-fašizma. Mala gorska republika ne prideluje surovin, oziroma železa, petrolia in premoga in le malo pšenice ter drugih žitinskih pridelkov, in tako je štirimilijonsko prebivalstvo male republike popolnoma odvisno od uvoza večine potrebščin iz Nemčije.

Zunanji svet sicer ve, da je v Švici mnogo letovišč in hotelov, kamor prihajajo premožni ljudje iz vseh krajev sveta na "počitnice", toda širša javnost le malo ve o kemičnih tovarnah v Schaffhausenu, industriji v Winterthuru in mnogostevilnih takozvanih "težkih" industrijah v mnogoterih tamošnjih mestih.

Leta 1940 morala se je Švica odločiti naj li v vseh svojih velikih in malih tovarnah v bodoče izdeluje vojne potrebščine za nacistično nemško vojsko, ali pa naj mirno čaka, dokler ne bode nemška vojska zasedla vso Švico in prisilila omenjeno izdelovanje. Da je Švica tekoma zadnji štirih let zalagala Nemčijo z kemikalijami, stroji in tudi urami, ni nikakega dvoma. S tem pa nikakor ni rečeno, da je švicarsko delavstvo postalo nacistično in tako trditev bila bi pravo obrekovanje.

Delavstvo v Švici se je zavedalo, da je njihov položaj dokaj različen od položaja dvanaestih milijonov suženjskih delavcev, katere je Nemčija siloma odvedla iz Francije, Jugoslavije, Československe, Belgije in drugih po nacističnih zasedenih evropskih držav. Delavstvo v Švici se je tudi zavedalo, da se jih sicer v njihovi lastni deželi izkorišča, da pa to izkoriščanje ne prihaja direktno od strani Nemčije. Organizirano švicarsko delavstvo je celo čestokrat protestovalo pri svoji vladi, ker je slednja dopustila, da sta postali mesti Basel in Zuerich glavni stan nacistične Gestapo organizacije. V tem pogledu torej švicarsko delavstvo nima nikake odgovornosti, če jim je istočasno dokaj dvomljivo so li lastniki tamošnjih velikih tovarn in tudi vlada ostali popolnoma neomadeževani v tem pogledu in so li njihovi žepi ostali ravno tako prazni, kakor delavski, — kajti vsemu svetu je jasno, da so lastniki tovarn imeli pogodbe z nacistično Nemčijo in da so izdelovali vojne potrebščine za nemško kugo.

Naciji niso nikdar napadli Švice, kajti njen položaj glede trgovine z Nemčijo v dobi zadnjih štirih let, se prav nič ne razlikuje od trgovinskega položaja Anglije in Združenih držav, kateri velevlasti sta tekoma čezga desetletja pred sedanjim svetovno vojno—trgovali z Hirohitom in Hitlerjem. Toda sedaj, odkar so vojske Združenih držav in francoskih partizanov pregnale nacije iz krajev, kateri meje na Švico in Francijo, je povsem naravno, da je naša vlada zahtevala

od Švice, da mora slednja takej omejitvi svojo trgovino z Nemčijo. Ta zahteva od strani washingtonske vlade napram mali republiku bi nikakor ne izgledala kakor kaka žalitev, ako bi naša in angleška vlada istodobno tudi poslali nekaj ultimatum vladi španskega diktatorja, Francisco Franco in zahtevali, da mora takoj prenehati z rednimi pošiljankami vseh potrebščin nemškim posadkam v raznih atlantskih pristaniščih Francije, katere zavezniki sicer oblegajo, ki se pa kljub temu še vedno niso podale zapadnim zaveznikom. Zadeva male Švice toraj izredno jasno dokazuje dejstvo, da male in siromašne države morajo enostavno molčati, ako se gre za koristi velikih držav.

Švica je postala neodvisna republika leta 1291. Petinasedemdeset odstotkov njenega prebivalstva tvorijo Nemci, dvajset odstotkov je Francozov in pet odstotkov Italijanov. — toda v Švici niso nikdar imeli narodnega vprašanja, kajti tamkaj vlada narodna svoboda, kar zopet dokazuje, da, kjer vlada popolna narodna enakopravnost, zamore vsaka država neovirano napredovati tako v oziru narodnosti, kakor tudi iz stališča splošnega blagostanja v dotični državi.

Švica je postala nekaj letnik Nemčije in tamošnje prebivalstvo nikakor ni smatrali somišljenikom naciev, dasiravno je pretežna večina prebivalstva v etnološkem smislu nemške narodnosti. Republika Švica je po naravi njene vlade bolj slična Združenim državam, kakor katerikoli druga dežela na svetu. Toda sedaj je bila naša vlada kljub temu prisiljena opozoriti malo republiko onstran Atlantika na to, da v vojni proti fašizmu se nevtiralnost ne more uvaževati, kar zopet znači, da je popolna nevtiralnost v vsestranski svetovni vojni nemogoča. In tako je prišlo do tega, da je morala največja republika na svetu opozoriti 653 let staro majhno evropsko republiko na to, da se njena nevtiralnost v svetovni vojni ne zamore uvaževati. Prišel je čas, ko mora Švica odgovoriti na vprašanje: "Ste li z nami, ali pa proti nam?"

Glasm ustave republike Švice, njeni državljani obdržijo švicarsko državljanstvo tudi ako postanejo državljani kake druge države. Na tisoče sinov švicarsko-ameriških starišev, kateri vsi imajo dvojno državljanstvo, služi sedaj v naši vojski in mornarici, kjer so ranjeni in ubiti z pomočjo orožja, katero se izdeluje v najboljši demokraciji na svetu, kajti švicarski državljani v Švici izdelujejo topove in strelivo, s katerimi naciji streljajo sinove švicarskih starišev, ki so istočasno tudi državljani Združenih držav.

BORBENO EDINSTVO SLOVANSKIH NARODOV

Alexander Gundorov

Pred kratkim je izšla iz za oblikovanje samostojnih slovanskih držav v zahodni in južni Evropi (Českoslovaškiji) pod zvezdastim naslovom. Iz knjige vaski, Jugoslaviji in Poljski prinašamo nekaj temeljnih misli.

Narodi Sovjetske zveze nimajo nikakih osvojevalnih ciljev v osvobodilni borbi proti hitlerjevski Nemčiji. Ti narodi se borijo za popolno osvoboditev ozemlja svoje domovine od nemškega fašistovskega jarma, obenem pa so pripravljene pomagati bratским narodom tudi v njihovi lastni osvobodilni borbi proti Hitlerjevemu nasilju, da bi se tudi tem narodom zajamčilo mirno in svobodno življenje. Narodi ZSSR želijo, da bi njihovi veliki in mali sosede živeli svobodno in samostojno v tesnih in prijateljskih medsebojnih odnosih do ZSSR. To je pogostokrat že izjavila sovjetska vlada in to je potrdil ob raznih prilikah tudi maršal Stalin.

Najširše plasti slovanskih narodov so se v zgodovini lahko šestkrat prepričale o iskrenem prijateljstvu ruskega naroda do svojih slovanskih posestrin. Z rusko pomočjo sta prišli v 19. stoletju Bolgarija in Srbija do svoje lastne državne samostojnosti. Ruski ukrajinski in bjeloruski narodi so v mnogem sodelovali pri osvoboditvi svojih slovanskih bratov.

Če bi l. 1918 mlada Rdeča vojska ne nastopila z vso silo proti nemškemu okupatorju v Ukrajini in Bjelorusiji, bi bili zelo težko postavljeni pogoji

VABILO na VESELICO

KATERO PRIREDI

SEELEY ISLAND CLUB, INC

v soboto, 20. januarja, 1945

na 18 SEELEY ST., LITTLE FALLS, N. Y.

VABLJENI STE VSI SLOVENC! DA NAS POSESTITTE PO MOŽNOSTI

VSTOPNINA PROSTA

VABI — ODOBOR

STRIC SAM BO IZDAL 32,000,000 EXTRA RDEČIH TOČK

Največja razdaja extra rdečih točk kot kdaj prej je ta mesec in vsak naslednji mesec ameriškim gospodinjstvom po celi deželi.

32 milijonov extra rdečih točk približno bode razdelili mesarji kupcem, ki jim bodo prinesli porabljeno mast v Victory kampanji za to bistveno snov za zdravila, smotnik, umetni gumij, mila, barve in za več sto drugih potrebščin na bojnem polju in na domači fronti. Za vsak funt porabljene masti, ki jo izročijo gospodinjstvom, bo dobila dve rdeči točki.

Potreba po porabljeni maščobi je še vedno majna. Pozivljamo žene, da shranijo vsako kapljico, vsako žlico maščobe in hranijo dalje do končne zmagi nad Nemčijo in Japonsko.

ki je pogostokrat opominjala svet o naraščajoči nevarnosti vojne s strani Hitlerjeve Nemčije, je v novi situaciji brez kakršnega koli predznanja vze la pod zaščito slovanske države. Meseca marca 1941 je ZSSR sklenila z Jugoslavijo prijateljsko in nenapadljivo pogodbo. Ta plemeniti korak ZSSR je med narodi v Jugoslaviji napravil največji vtis in močno poglobil čustva vseh Jugoslovancev do močnega Sovjetske zveze.

Zahrbtni napad Hitlerja na ZSSR je sklenil jugoslovanske vrste v jeklen blok odpora proti nacističnemu in fašistovskemu okupatorju. Od prvega dne domovinske borbe so slovanski narodi neomajno verjeli v končno zmago velikega bratškega naroda. Junaška borba Rdeče vojske in strahoviti udarci, ki jih je z dneva v dan prejemale Hitlerjeva vojna mašinerija, so nacistični tretji rajh končno privedli na rob katastrofe. Vse to je še bolj krepilo povezanost slovanskih narodov do bratske Rusije v borbi za lastno svobodo in neodvisnost.

Velika domovinska vojna Sovjetske Rusije proti fašistovskim zavojevalec je prav posebno pokazala, da je ravno ZSSR tista zemlja, v kateri so se zbrale neizčrpne sile za odpor proti nacističnim zavojevalec sveta. Močnimi udarci Rdeče vojske so slovanskim narodom krepili vero in upanje v boljšo bodočnost. S svojo aktivno borbo proti svražniku in s pomočjo zaveznikov armad so v mnogem skrajšali čas lastnega osvobodjenja.

VAŽNO ZA HIŠNE POSESTNIKE

Poraba premoga je večja kot dobava

Washington. — Administrator za trda goriva, Harold L. Ickes je izjavil, da stopa dežela v novo leto s porabo premoga, ki je tako velika, da presega produkcijo. Prvi podatki, ki prihajajo, kažejo, da presega poraba morda za 11,500,000 ton podneje samo v mesecu decembru — največji nedostatek od začetka vojne sem.

Leta 1944 so cene najmanj poskočile

Washington. — Secretary of Labor Frances Perkins je o priliki razmotrivanja o cenah v teku leta izjavila, da so cene v 1944 narasle manj kot v drugih letih. Cena na drobno, predmetov v rodbinskem življenju so se dvignile v 1944 za 2%, a na trgu zelenjave za 1½%. Tako poročila urad za delavske statistike. To zvišanje cen pa je manjše kot v letu 1943. (OWI)

Uspeh delavstva v letu 1944 "izreden"

Washington. — Office of War Information poroča, da je War Production Board izdal naslednje obvestilo o stanju dela v vojni produkciji skozi leto 1944: "Uspeh dela v letu 1944 je izreden. Tudi v letu 1945 bo vse hvale vredno."

RAZGLEDNIK

PROHIBICIJA SE VRAČA

Kadar kako našo mesto, oziroma prebivalstvo dotičnega mesta potom volitev glasuje, da se uvede lokalna prohibicija, potem nastane v takem mestu dokaj čudne razmere. Med taka mesta spada Waco, v državi Texas. Imenovano mesto, kakor tudi ves county Coleman, se je potem zadnjih volitev odločilo za to, da se tamkaj zopet uvede lokalna prohibicija. Tamošnji naši državljani so oddali 16,000 glasov in potem, ko so te glasovnice presteli, so pronašli, da so takozvani prohibicionisti dobili 700 glasov večine. Glasom tamošnjih zakonov imelo je mesto trideset dni časa, da postane popolnoma suho. Prvi znaki uvedbe prohibicije so bili, da so tam najprej zaprli dvajseti saloonov in prodajalnice opijne pijače.

Takoj na to se je pa onstran meje imenovanega countyja pojavilo vse polno novo zgrajenih lesenih koč, kajti onstran meje nimajo prohibicije, to se pravi v poštenem countyju Falls. V vsaki koči so potem prodajali vse raznovrstne opojne pijače, kar si jih zamore želeni človek zamisliti in pozeleti. — Ob neki drugi cesti, ki vodi v Bell County, kjer je dovoljena prodaja piva, se je baš onstran meje število pivnic tako potrojilo, in vse te pivnice so vedno polne prebivalcev iz mesta Waco in countyja Coleman.

Serif countyja McLennan pravi, da še nikdar tekoma svojega službovanja ni aretiral toliko pijanih voznikov avtomobilov, kakor sedaj. Njegovi pomočniki imajo nalog, da morajo aretovati vsakega človeka, v čegar avtomobilu najdejo nekoliko pive — in ljudje, katerim je pivo priljubljeno, nosijo to pivo domov, v McLennan county — v svojih železnicah, oziroma "inside", kakor se je izrazil Sheriff Homer Casey.

Prohibicionisti so tekoma volilne kampanje proti opojnim pijačam zatirjali, da bode prohibicija blagodejno vplivala z ozirom na moralno mladih ljudi. Toda Sheriff Casey je po vsem drugačnega mnenja in pripoveduje:

"Pred prohibicijo smo imeli

Svarilo onim ki udporablja jo olje za kurjavo

Washington. — Mnogo je podatkov, ki kažejo, da so nekateri konzumenti olja za kurjavo potrošili mnogo preveč, in preko odmerjene količine, katero bi bili smeli porabiti dozdaj v seziji 1944-45. Office of Price Administration svira radi tega, da bodo posledice tega morda stanovanja, kajti dodatnih odmerkov ne bo moglo dobiti za one, ki zdaj preveč potrošijo. Urad naglašja, da morajo vsi konzumenti paziti od tedna do tedna, da ostanedo v mejah odmerjenih količin, ter da je vprašanje dobav zlasti ravno tako kritično kot je bilo v prvi dobi pomankanja v zimni 1942-43. (OWI)

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDI, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovičnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko morete. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KANADSKI DOMAČINI

Ako človek pregleduje fiziografski zemljevid Kanade ali pa ako potuje preko Kanade v aeroplanu, potem se takoj uveri, da se Kanada deli v štiri raznolike oddelke, oziroma v Kanado, kakoršna je iztočno od velikih jezer; v prejšnjo Kanado; v pokrajino ob Pacifiku in pokrajino daljnega severa. In tudi potem je Kanado še vedno lahko razdeliti v manjše pododdelke, kajti iztočno Kanado, na primer, je potrebno zopet razdeliti v oddelke rodovitnih nižin v južnem Ontario, ravnin ob toku svetoka St. Lawrence, in oddelke skalnega ozemlja na severu, ki je posejan z neštevilnimi jezeri in manjšimi rekami. Ta oddelki zavzema večji del provincije Quebec in Ontario. Ti oddelki se medsebojno dokaj razlikujejo tako po podnebju, rastlinstvu in živalstvu; in ker je znano, da čim manj je človek pokvarjen po "civilizaciji", tembolj vpliva naravna okolica, tako se tudi medsebojno razlikuje domače kanadsko prebivalstvo, oziroma domačini, vse od onega časa nadalje, ko so prišli prvi v dotiko z belimi priseljenci. Domačini, katere nekateri ljudje napačno imenujejo "Indijance", se medsebojno razlikujejo ne baš toliko po zemljepisnih pokrajinah, kakor po načinu njihovega življenja, po organizaciji in tudi po različenosti ver. Radi tega so nazor kanadskih domačinov o evropskih priseljenecih dokaj različni, tako da se na različne načine prilagodio "civilizaciji" belih priseljenec.

Slovenci v Kanadi

IZ SUDBURY, ONTARIO

V Sudbury smo imeli obiskovalce iz Kirkland Lake, dobro poznano družino Mrs. in Mrs. Zidar, s svojimi dvema sinoma. Imenovana družina imata grocerijsko trgovino z mojim ožjim sorodnikom, Mr. in Mrs. Vidrih. Jih želim mnogo uspeha v novem letu. Kakor že rečeno, Zidarjevi so prišli na obisk od staršev njegove soproge Stefke, in do svoje sestre Dragice. Na Silverstrov večer smo se zbrali sorodniki in prijatelji, da si vosečino Novo leto. Mlado in staro je bilo od sreče veselo; poljubljali so eden drugega; ni bilo razlike, če je bil Slovenec, Slovenka, Srb, Srbinka, Hrvat, Hrvatinka, Ukrajinec, Ukrajinka... To pomeni — slovenska družina celega sveta! Govorniki smo imeli tri: V. Legac, predsednik; J. Pilja, podpredsednik; J. Kosmrl, tajnik. Med govori so naše sestre nosile koverte, ker so imele dva dobitka, in kateri bo več dal, ta bo dobil prvi dobitek. Razglašeno je bilo in Slovenci so odnesli obadva dobitka. Prvi dobitek je šel v Kirkland Lake in sicer Mr. in Mrs. Zidar, drugi dobitek pa je dobil brat John Kosmrl. Kaj pa naš orkester Poysov, s tremi učenci in eno enočenko? To so M. Poysov, V. Smrke, F. Lavšin, S. M.; jim damo celo priznanje, ker tako lepo valčke in polke igrajo, da se noge same premičejo.

Mi tukaj imamo pritičje za naše zabave in veselice, in skupno nastopimo vsi trije jugoslovanski narodi. Ali ne vsi tukaj imamo Srbski dom; Srbi so pod Srbsko obrambo; Hrvaški dom, Hrvatje so Seljaške stranke. To sta dva doma, ali ne v enem ne moremo biti. Seljaška stranka nas je enkrat odslovila. Srbi Mihajlovič pa dvorane ne dajo. To se je pokazalo na Silverstrov večer — v Hrvaškem domu jih je bilo 6 parov, enako v Srbskem domu — ali v našem pritičju jih je bilo okoli tristo! To se vidi, kam narod zahaja danes. Vsakdo prevede, kje je danes pravica in kje je ne. Današnje razmere so vse drugačne, nego so bile prej. Vzemimo si dr. Kuharja, F. Snoja; oni so prevideli, da ni mogoče izpeljati Slovenske ljudske stranke pod poveljstvom generala Rupnika, ali Vaške strazhe, ali Beje garde. Zdaj, ko jim vodi v grlo teče, se bi radi na en ali na drugi način oprali pred narodom, da oni

sestali z dvovrstnim narodom domačinov, kateri niso bili poljedelci: z rodovi naroda Algonkinov, ki živi ob atlantskem obrežju in pokrajinah gricjeva provincije Quebec in Ontario ter ob toku velike reke St. Lawrence, kakor tudi z rodovi naroda Irokvojev, kateri narod je bil poljedelski in je prideloval kromužo v južnih pokrajinah Ontarija in deloma tudi ob bregovih zgoraj imenovane reke. Toda narod Irokvojev je par stoletij prej življal daleč na jugu, najbrže v sedanji državi Pennsilvaniji ter v pokrajinah ob reki Ohio v Združenih državah, kjer se je od svojih tedanjih sosedov, ki so živeli še dalje proti jugu, naučil pridelovati kromužo, različne buče in tobak. To da tekom 300 ali 400 let prej, oziroma od tedaj, ko so dospeli v Ontario, zlasti pa še od leta 1535 nadalje, ko je Jacques Cartier v prvi plni po reki St. Lawrence navzgor, so se kolikortoli pridružili narodu Algonkinov, kateri je življal zapadno, severno in iztočno od njih, in ki se ni bavil z poljedelstvom. Algonkinci so se bavili le z lovom ob jezerih in rekah; tekom zime so prevzali svoje iz brezovega lubja izdelane šotore na toboganih ali saneh iz kraja v kraj, in v poletju so to delo opravili z pomočjo čolnov, ki so bili izdelani tudi iz brezovega lubja.

Finančno stanje Kanade v lanskem letu

Ottawa. — Tekom minulega leta so dohodki kanadske vlade dosegli svojo dosedanja višino, kajti vlada je dobila potom davkov in drugih dohodkov skupno svoto v znesku \$2,249,496,177. Istodobno je pa vlada imela izdatkov v znesku \$4,387,627,941, tako da znaša primanjkljaj \$2,137,627,941. — Tozadevno poročilo tudi javlja, da ima domini \$6,182,849,101 dolga, tako da pride na vsakega prebivalca Kanade po \$537.30 državnega dolga, in sicer kljub velikim dohodnimskim davkom. To izgleda, kakor da bi bili vsi prebivalci dominijski bankrot; radi tega si pa seveda ni treba beliti svojih las, kajti Kanada je mnogo več vredna po svojih naravnih bogastvih. Ta bogastva, oziroma njih izkoriščanje, bo vse dolgoročno po vojni poravnala. Naravna bogastva in dohodki naravnega pomenja prihodke poljedelstva, vodnih sil, gozdov in rudnikov, dasiravno se prihodna bogastva kanadskih gozdov hitro krčijo. To velja tudi o rudnikih, kajti čim več rude se pridobi v tem ali onem rudniku, tem hitreje se bliža čas, ko bo v tem ali onem rudniku zmanj, sako rude in ga bo treba za vedno ostaviti.

V Kanadi je nastala tudi inflacija denarja, kakor povsod drugod na svetu — in sicer radi ogromne izdaje vojnih bon-

IZ URADA SANS-a

Nashe prireditve

Chicago Ill., veselica podružnice št. 2 SANS v soboto 20. januarja v Fleinerjevi dvorani, Halsted in North Ave.

Pittsburgh, Pa., javni shod prireja Federacija SNPJ in podružnice SANSa v SND v nedeljo 28. januarja.

Euclid, O., javni shod v Društveni dvorani 4. februarja.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Ne marajo židovskega naseljevanja

Poročila, ki prihajajo v Kanado iz Canberra in pokrajini Severozapadna Avstralija, so zastopniki raznih pokrajin v imenovanem avstralskem teritoriju svetovni vladi v Canberra, naj poskrbi za to, da se v imenovanem teritoriju ne bodo židje naseljevali. Sicer tam mošnje prebivalstvo nima ničesar proti židovskemu naseljevanju, toda dobrodošli so le taki naseljenici, ki se prilagode splošnemu prebivalstvu, kar se pa o židih ne more trdit, ker oni ostanejo vedno zvesti svojim tradicijam in veri.

ODSOTNI RUDARJI V ONTARIO

Iz raznih rudniških krajev severnega Ontaria prihajajo poročila, da postaja pridelek rude vedno manjši, in sicer radi odsotnosti od dela mnogih rudarjev, kateri, mesto da bi prihajali redno vsaki dan na delo v rudnikih, ostajajo doma, kadar se jim poljubi. Število odsotnih rudarjev postaja vedno večje, zlasti ob sobotah in ob dnevih po tedenskem izplačnem dnevu, ko pride le malo rudarjev na delo. Tako se je te dni pripetilo, da je v nekem rudniku, kjer je zaposlenih 271 rudarjev, prišlo po izplačnem dnevu le 71 rudarjev na delo.

Vodna sila v severnem Ontario

Vladina vodna komisija provincije Ontaria, znana pod imenom Ontario Hydro Commission, potola je z 1. decembra l. l. lastnica vseh vodnih naprav v svrhu dobave elektrike in sile v severnem Ontario. Glasom pogodbe, katero je imenovana družba sklenila z provincijalno vlado, bo slednja prevzela v svojo kontrolo vse naprave za proizvod vodne sile ob reki Mentakani, petero takih naprav ob reki Montreal, kakor tudi naprave ob jezeru Elk vse do jezera Kirkland, kakor tudi transmissijske naprave do meje provincije Quebec. Te naprave dovajajo vodno silo in elektriko v okraje New Liskeard, Haileybury in Cobalt.

Vitamini za šolsko decu

Vermilion, Alta. — Vsa šolska decu, ki hodi v tukajšnje šole, dobiva sedaj vitaminske pilule brezplačno v tukajšnjih šolah. To se bo nadaljevalo do 1. aprila t. l. Na ta način se prepreči kašelj in prehlad, radi česar je veliko število otrok zastajalo v šolskem potoku.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužijo —

UNITED STATES Oziroma

CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

Pride še.

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

ŽENSKA ali DEKLE

ZA BAKERY in LUNCHROOM. Splošna delavka. Stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. Vprašajte: 714 GRAND ST. BROOKLYN (9-15)

BINDERY GIRLS

EXPERIENCED & INEXPERIENCED. FINE WORKING CONDITIONS. EFF & ZEE BINDERY. 318 W. 39th ST. N. Y. C. (9-15)

ROČNE DELAVKE, kakor tudi ŠIVALKE NA ROKO

LAHKO TUDI DELAJO DOMA. SAMO IZVEŽBANE SE POTREBUJE. Vprašajte: D E L I L L. 17 UNION SQUARE N. Y. C. (9-15)

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živčih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjavno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKIH DIVJAČIN.

Knjigo bo z velikim bralovcem, ker navede in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priporočanj vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij): 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje osnove, pitje, ribe, kače in živali, ki so razvnete na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

V ANGLEŠCINI

Cena \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

246 West 40th St. New York 11 KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Kanadsko zastopstvo v inozemstvu postaja večje

Ottawa. — Kanadsko zastopstvo v inozemstvu je tekom sedenja vojne tako naraslo, da ima Kanada svoje vladne zastopnike v 24 različnih državah po vsem svetu, kateri vsi so podrejeni ministertvu inostranih del. Poleg tega bo v kratkem ustanoviti taka zastopstva še v mnogih naknadnih deželah inozemstva, dasiravno primanjkuje v tem poslovanju izveščanih uradnikov.

IZ URADA SANS-a

Nashe prireditve

Chicago Ill., veselica podružnice št. 2 SANS v soboto 20. januarja v Fleinerjevi dvorani, Halsted in North Ave.

Pittsburgh, Pa., javni shod prireja Federacija SNPJ in podružnice SANSa v SND v nedeljo 28. januarja.

Euclid, O., javni shod v Društveni dvorani 4. februarja.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

DELAVKE IŠČEJO ::

ŠIVALKE IZVEŽBANE NA LADIES COATS & SUITS. DOBRA PLAČA. STALNO DELO. PROSPERITY CLOAK CO. 276 East 3rd St. Mt. Vernon, N. Y. FAIRBANKS 4-2529 (7-13)

ŽENSKA — DEKLETA

IZVEŽBANE SE NE POTREBUJE PACKAGE COSMETICS. POLNI ALI DELNI ČAS. CONTI PRODUCTS. 43 CLINTON AVE. BKLYN. POL. BLOKA OD NAVY YARDA (9-22)

OPOMORITE SE DRUGE, KI NE ČITAJO

"G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstreženo.

COUNTER GIRLS

IZVEŽBANE, 6 DNI NA TEDEN, \$18. IRE: 01 11 — 2; Stalno delo, prijetne delavske razmere; Dobra plačila. Vprašajte: 3 CHURCH ST. New York (lahka prevozna zveza) (9-15)

FINGER W A V E — MANICURIST

Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. — Vprašajte: MARTHA'S BEAUTY SALON. 5007 — 18th AVE. BROOKLYN (11-13)

ARTIFICIAL FLOWERS

DEKLETA. IZVEŽBANE SE NE POTREBUJE. Stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. Vprašajte: COED FLOWER & NOVELTY CO. 325 WEST 38th ST. N. Y. C. (11-17)

BAKERY — CANDY SALESGIRL

refined young woman by exclusive tea room in Brooklyn Heights, hours 10:30 to 7:30, Thursday off. Good salary and meals. Steady opportunity. Apply: MAMMY'S PANTRY. 122 MONTAGUE ST. Brooklyn, N. Y. (11-17)

ŠIVALKE na SRAJCAH

NA MOŠKE SRAJCE. DOBRA PLAČA. STALNO DELO. A C E S H I R T. 1214 BROADWAY N. Y. C. MU 6-8901 (7-13)

COUNTER GIRL

IZVEŽBANA ali NEIZVEŽBANA. Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: 1258 LEXINGTON AVE. (between 84th and 85th St.) N. Y. C. (10-16)

COUNTER GIRLS

IZVEŽBANE ali NEIZVEŽBANE. Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: THE UNION NEWS CO. 139 FLATBUSH AVE. BROOKLYN. Blizu L. I. R. R. postaje. (10-12)

DEKLETA SE IŠČEJO

ZA KNJIGOVESNICO. IZVEŽBANE SE NE POTREBUJE. Vprašajte: MUTUAL BINDERY CO. 225 VARICK ST. N. Y. C. (11-17)

ŠIVALKE in FLOOR GIRLS

NA OTROŠKE OVERALES. R E N E W M A N. 32-09 148th STREET. JAMAICA, L. I. REPUBLIC 9-8895 (9-15)

DEKLETA — ŽENSKA

ZA LAHKO DELO ZAVLANJE OTROŠKIH OBLEK. 5 DNI — 37 1/2 UR — Nadurno delo. Napredek. Stalno. 636 — 11 AVENUE (66th ST.) Vprašajte na 6. nadstropju. (10-16)

G I R L S

LEARN SPRAYING ON TEXTILES. Fine opportunity, good pay, steady, pleasant working conditions. Apply: SCHWARTZ TEXTILE PRINTING. 65 WEST BROADWAY N. Y. C. (9-15)

LAUNDRY GIRLS

STALNA SLUŽBA. BOLNIŠKA ODPUSTNINA. ČAS ZA POČITEK. PLAČANE POČITNICE. GLASBA MED DELOM. Gotham Laundry. 543 W. 23rd ST. New York City (6-12)

GLOVE PRESSER

TACKER. PACKER. Stalno delo, prijetne delavske razmere. Dobra plača. Vprašajte: GLOVE SALE CORP. 27 W. 38th ST. N. Y. C. (10-12)

ŠIVALKE

ZA OTROŠKO IN ŽENSKO SPODNJE PERILO. DOBRA PLAČA. FETTERE UNDERGARMENTS CO. 332 BROADWAY N. Y. C. WA 5-9427 (6-12)

SODA DISPENSER

PODNEVI. NEDELJE PROSTE. Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: LEVIN'S PHARMACY. 381 CANAL ST. N. Y. C. (6-12)

ŠIVALKE

VISOKA PLAČA. Izvežbane na SPORTSWEAR in BEACHWEAR. Stalno delo, prijetna okolica. Lahko zaslužijo do \$2 na uro. Plačane počitnice in zdravstveni fond. S E E M O R. 121 W. 27th ST. N. Y. C. (6-12)

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(50)

Deklica se vzdrami in skoči pokonec. Prvi hip ni vedela, odkod ti glasovi, niti ne, kje je. Prestrašena obstoji in se ne gane, kakor bi se šele spametovata hotela. A tedaj završi drugič burja, še huje kot prej. Iznova zašklepečejo križi vse naokrog, iznova zavilijo vrata ter butnejo ob zid. Tedaj pa se deklica zave. Smrtna groza jo prevzame. Obrne se in steče proti cerkvenemu vhodu. Ali tukaj je bilo že vse prazno. Cerkvena vrata so bila zaprta in žive duše ni bilo več nikjer. V tistem času, ko je bila ona na grobu in se je pomenkovala s svojo mamico, so se bili ljudje razšli, in sama, čisto sama je bila zdaj na mestu, kjer so počivali mrtvi. Sputi se v beg proti domu. Sapa je brila in žvižgala še vedno in zdelo se ji je, kakor bi klicalo za njo: "Anica, pridna bodi!" Toda odgovarjala ni, samo solze so ji lile po licih. Tekla je vzdržema in vsa razgreta je prisopihala do domače hiše. Kakor bi bežala pred kom in bi ji bilo na tem, da se skriva čim preje pred njim, prime naglo za ključko vežnih vrat. Ali vrata so bila zaklenjena. "Odprite!" zakliče, "odprite!" ne da bi pomislila, komu velja njen klic. "Odprite!" ponavlja s prosečim glasom, toda nihče se ne odzove njeni prošnji. Dedek bi ne bil mogel priti ven, tudi če bi jo bil slišal. Dekla je najbrž trdno spala. Tudi je bilo njeno ležišče toliko oddaljeno, da klicanja ni mogla tako lahko slišati. Mogla bi ji torej odpreti samo mačeha. Toda na vse to Anica ni mislila. Želela si je samo pod streho. Bilo jo je še vedno groza in zeblo jo je tako, da je že skoro omagovala. Za nohtmi na rokah jo je ščipalo in noge so ji bile trde kakor iz lesa.

"Oh, odprite no!" zaječi še enkrat ter začne razbijati s pestmi po vratih.

Kmalu na to se posveti luč v sobi, kjer je spala Mlakarica. Bila je šla spat tako zgodaj, da se je bila že naspala in je ni bilo tako težko vzdramiti. Mogla si ni misliti, kdo bi bil zunaj, zato je vstala in šla odpirat.

Anica je bila pripravljena na to, da jo mačeha ne sprejme prijazno, ampak tako, kakor je bila njena navada. Bila je pripravljena na to, da jo pretepe sredi noči, a vendar je bila vesela, ko je ugledala luč. Naj se zgodi kar hoče, zmerjana naj bo in tepena, samo da pride v svojo posteljo. Čutila je, da bi morala umreti, če bi ostala še nekaj časa zunaj, kajti čimdalje hujša je postajala sapa in do kosti jo je pretresal mraz. Vsaka minuta se ji je zdela večnost, ko je tako stala in čakala. Naposled je vendar izginila luč iz sobe in v veži so se začele stopinje.

"Naj bo kar hoče, naj bo kar hoče!" je šepetala deklica sama pri sebi, pričakuje, da jo mačeha napade. "Naj bo kar hoče!" Dajala je s temi besedami sama sebi pogum, a vendar se ni tresla samo od mraza, temveč tudi iz strahu.

Ključ zaškrilje, vrata se odpro in Mlakarica se prikaže na pragu. Ko zagleda svojo pastorko, se razhudi, rekoč: "Kaj? ... Ti si, potepenka? ... Ali se pride zdaj domov? ... Kjer si bila dozdaj, bodi pa še poslej! ... Le poberi se! ... Da sem se morala zaradi te malopridnice vzbuditi in vstati iz gorke postelje! Le gleda, da se mi ne približaš še enkrat do vrat! Vstran od tu!" ...

Izreki sune deklico s tako močjo od sebe, da se opoteče ter zvrne po ledenih tleh, potem pa zapahne duri in gre zopet v posteljo. Vse to je storila v jezi in brez premisleka. Toda ko je ležala, je začela razmišljati, kaj bi nastalo lahko iz tega, ako pusti deklico zunaj v takem mrazu. In začele so se ji buditi hudobne želje in sru in satanska misel se ji je porodila v glavi: Kaj, če bi deklica mrznila zunaj? Kolikokrat bi se je bila že rada iznebila! Ni je pretepravala samo zaradi tega, da bi si ohladila hipno jezo, ni ji prikrajševala pri jedi samo iz mimodolne nevolje, ne, vse to je imelo globočji vzrok. To dekletce ji je bilo bolj na poti nego njen mož. Njen mož se ji je umikal, njen mož ji ni bil nevaren, saj je celo pobegnil pred njo, toda dokler je živila njena pastorka, je bil neizvirljiv marsikateri njenih načrtov. Ako bi ne bilo tega dekletca, kako brezskrbno bi se bilo živelo, kako bi bila lahko zapravljala. Saj bi bilo potem vse njeno, še celo to, kar je imela deklica po svoji rajni materi. Kaj bi se menil njen mož? Da, vse bi bilo njeno in pa njene hčere. In tisti sosedov Nečje bi se naposled vendar le zagledal v njeno Tonico in tudi sosedovo bi bilo potem njen!

Mlakarica je računila v svojem groznem pohlepu na vse strani. Njene potrebe so bile velike, a Mlakarjevo premoženje se je ničilo. In ker svojih želj brzdati ni znala, je mislila, na to, kako bi si zagotovila tudi za prihodnje čase razkošno življenje. "Da, če bi pastorka ne bilo, če bi se moj mož ne vrnil več in če bi naposled svojo hčer dobro omožila — potem bi se ne bilo ničesar bati." je dejala sama pri sebi. Za sedaj pa si je najbolj želela, da bi imela pri svojem počenjanju proste roke. Anica je sovražila od tistih dob če bolj, ko je bila zvedela za pismo, ki ga je bil pisal njen mož Korrenu. Kajti včasih se je vendar le bala nekoliko, da bi ta ne posegel vmes. In zato ji je bilo tem prijetneje ob misli, da se dekletce morda iznebi. ... Seveda, če bi se kaj izvedelo ... to bi imelo lahko neljube posledice zanjo. Ali kdo ji more kaj dokazati? Je li mar dolžna slišati, če jo kdo kliče? Da pa je bila zunaj pred vrati in da je govorila s svojo pastorko, ni vedel nihče. Samo dekletce bi lahko pričalo zoper njo, toda dekličina usta bodo jutri zaprta in bodo molčala.

(Dalje prihodnjik.)

SLOVENSKA LIRA

"AMERIŠKA"

V PESMARICI

se vključene skladbe

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški zvon — mešani zbor
5. Pomladinska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altanski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz pesnika 126 — moški zbor
10. Boči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal **MA-TEJ L. HOLMAR**, organist in povodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

ŠTIRJE POZIVI AMERIKANEC

Washington. — Vlada nujno zahteva, da vsi državljani:

Uničijo vse razveljavljene odmerke za živež. Njih uporaba je kršitev določb racioniranja.

Darujevo 100,000 knjig za knjižnico trgovske mornarice.

Knjige so najboljše zdravilo proti napetosti, katero povzroča razmišljanje o torpedih in utrujenju, proti kateremu se morajo boriti mornarji na svojih dolgih konvojiskih vožnjah.

Se prijavilo prostovoljno kot pomočniki za nabijanje oglašev. 50,000 delavcev je nujno potrebnih za pobijanje draginje — da ostanejo cene nizke.

Ostanete na svojem vojnem poslu in pomagajte vzdrževati trajen dovoz opreme na vsa bojišča. (OWI)

Dobave vojnega materiala morajo naraščati

Washington. — James Forrestal, minister mornarice, Robert P. Patterson, podsekretar za vojsko in J. A. Krug so podali naslednjo skupno izjavo:

"Ameriške delavce v vojnih tovarnah čaka zdaj največji napor v zgodovini. Treba bo dni in tednov napora, da se nadomesti oprema, katero požre nekaj ur borbe na bojišču. Povečati moramo ogromne količine municije, orožja in opreme, katere smo pošiljali preko morja — in storiti moramo to takoj. Čim večja bo sila ognja, katerega bomo vrgli na Japonec in na Nemce, tem manjša bo cena, katero bomo plačali v ameriški krvi in ameriških življenjih." (OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

(OWI)

Kratka Zgodba

Jetnik v Kavkazu. Spisal Lev Tolstoj

(Nadaljevanje.)

Ko so Tatarji bili gotovi s pogačami, je prišla Tatarka, v srcaji in blačah kakor deklica, glavo ovito v ruto. Pospravila je posodo in podajala nato lep želatar ozkim dulcem. Tatarji so si umili roke, jih prekrizali, poklekili, pihili na vse strani in pomolili. Potem so se še nekaj časa po svoje pomenkovali, nakar se je obrnil eden gostov v ruskem jeziku k Žilinu.

"Tebe," je rekel, "je vjel Kazi-Muhamed. Pokazal je na rdečega Tatarja. 'On te prepušča Abdul-Muradu.' Pri tem je pokazal na črnega. 'Abdul-Murad je zdaj tvoj gospod.'"

Žilin ni odvrnil ničesar. Abdul-Murad je pričel govoriti zdaj, pri čemer je večkrat pokazal na Žilina. Tolmač je rekel:

"Ukazuje ti, da piši domov pismo, da pošljejo za te odkupnino. Kadar dobi odkupnino, ti da zopet prostost."

Žilin je premišljeval in dejal:

"Koliko odkupnine hoče imeti?"

Tatarji so se pomenkovali med seboj. Tolmač je izjavil:

"Tri tisoč rubljev."

"Ne," je ugovarjal Žilin, "tri tisoč ne morem plačati."

Abdul je skočil pokonec, mahal z rokami in zaklical Žilinu mence, da ga bo razumel, nekaj besed. Tolmač je prestavil:

"Koliko ponujaš?"

Žilin je nekoliko pimisilil in rekel:

"Petsto rubljev."

Tatarji so kričali vsenavprek. Abdul je vpil na rdečbradea, brbljal je toliko in tako razburjeno, da mu je škropila slina iz ust.

Rdeči pa je samo pomežikaval in emakal z jezikom.

Zopet je pričel tolmač:

"Tvojemu gospodu je petsto rubljev premalo. On sam je plačal zate dvesto rubljev; Kazi-Muhamed mu jih je bil dolžan. Vzel te je za dolg. Tri tisoč rubljev — za manjše te ne more izpustiti. Ako nečes pisati, te vržemo v jamo in te kaznujemo z bičem."

Ej, si je mislil Žilin, če človek pokaže strah, tedaj pride težko zopet na noge ... in odgovoril je tolmaču:

"In ti mi povej, psu, če me hoče oplasiti, tedaj ne dobi niti kapejke — potem sploh ne maram pisati. Nimam prav nobenega straha pred vami in ga nikoli ne bom imel, pa!"

Tolmač je prestavil in zopet so se Tatarji pomenkovali.

Dolgo so brbljali, nato je skočil črni na noge, se približal Žilinu, se smejal pri tem in mu nekaj zaklical.

Tolmač je prestavil: "Daj je. Kostilin je pravil, da ni mogel spraviti konja naprej; obstal je, in vrhutega se puška ni hotela izprožiti. Abdul ga je dohitel in vjel."

Abdul je skočil pokonec, pokazal na Kostilina in rekel nekaj.

Tolmač je prestavil, da sta oba last enega gospoda; kogar odkupnina pride preje, tega izpusti prvega.

"Vidiš," je prigovarjal Žilinu, "ti si divji in tvoj tovarš je miren. Pisal je domov pismo, poslali bodo pettisoč rubljev. Dobro ga bomo pitali in nič zalega mu ne stori-mo."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezana.

13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 W. 18th Street

New York 11

HELP WANTED :: DELAVCE IŠČEJO :: HELP WANTED

GLASS WORKERS

SILVERERS, LAMP WORKERS. POMOČNIKI V TOVARNI.

Dobra plača. Stalno delo. Vprašajte: 800 STERLING PLACE, BROOKLYN. Telefon: SL 6-5766 (10-12)

GLASSWORKERS

ON MINIATURE GLASS ANIMALS. Najvišja plača, stalno delo, dobra prilžnost.

Vprašajte: 822 McDONALD AVE. (near 18th Ave.) Brooklyn (11-17)

DENTAL MECHANIC

1st CLASS FINISHER, ACRYLIC VULCANITE, ALSO GOLD MAN.

Stalno delo, dobra plača; prijetne delavske razmere. Vprašajte: HEWEL, 1 NEVINS ST. BROOKLYN (12-18)